Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури, спорту і реабілітації
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач теорії і методики
фізичного виховання

Юрій ЮРЧИШИН
підпис
31 серпня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАРУБІЖНІ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Фізична культура)

за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

предметною спеціальністю А4.11Середня освіта (Фізична культура)

галузі знань А Освіта

мова навчання українська

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: Юрій ЮРЧИШИН, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Даніїл МАРЧУК, викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Вадим ГОРУН, викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання, вчитель фізичної культури вищої категорії Кам'янець-Подільського ліцею №3, лауреат заключного етапу конкурсу "Вчитель року-2018" в номінації «Фізична культура»

Ухвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 15 від 31серпня 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Юрій ЮРЧИШИН

підпис

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. **Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки** «Зарубіжні системи фізичного виховання» полягає у формуванні інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей спеціальності, програмних результатів навчання у майбутніх учителів фізичної культури закладів загальної середньої освіти, які спрямовані на підготовку професіонала-практика, який здатен орієнтуватись в інформаційному просторі питань з фізичної культури, здійснювати пошук, критично оцінювати й оперувати інформацією під час професійної діяльності, використовуючи наявні електронні (цифрові) освітні ресурси.

При підготовці майбутніх вчителів фізичної культури вирішення цієї проблеми є не можливим без аналізу теоретичної та практичної складових організації фізичного виховання в провідних світових державах.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік навчання	1, 2-й рік	1-й рік
Семестр вивчення	II, III семестри	I, II семестри
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити	4 кредити
Загальний обсяг годин	120 годин	120 годин
Кількість годин навчальних занять	52 години	22 годин
Лекційні заняття	24 годин	10 годин
Практичні заняття	28 години	12 годин
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	68 годин	98 годин
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. **Статус дисципліни:** обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. **Передумови для вивчення освітнього компоненту:** обов'язковий освітній компонент професійної підготовки «Зарубіжні системи фізичного виховання» базується на відповідній сучасній інтегративній науці. При її вивченні передбачається міждисциплінарний підхід, що дозволяє охопити всю сукупність причетних до неї об'єктів, а також здобути знання, накопичені з теорії і методики фізичного виховання, основ теорії і методики спортивно-оздоровчого тренування, підвищення спортивної майстерності, сучасних

фітнес-технологій, теорії, видів і технологій оздоровчо-рекреаційної рухової активності.

Завдяки вивченню цих дисциплін здобувачі вищої освіти оволоділи знаннями про: історичні особливості формування систем фізичного виховання в зарубіжних країнах; місце та значення фізичного виховання в системі загальної освіти зарубіжних країн; методологічні та теоретичні основи педагогічного процесу фізичного виховання в зарубіжних країнах; законодавчі та програмно-нормативні засади зарубіжних систем фізичного виховання; підходи до організації та проведення різних форм фізичного виховання у зарубіжних країнах; особливості діяльності закордонних організацій пов'язаних з фізичною культурою.

5. Програмні компетентності навчання.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Зарубіжні системи фізичного виховання» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися інтегральна, загальні та спеціальні (фахові) компетентності.

Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати проблеми і завдання інноваційного, дослідницького змісту, що стосуються фізичної культури в закладі загальної середньої освіти, передбачають проведення досліджень або (та) здійснення інновацій з урахуванням положень академічної доброчесності, відзначаються комплексним характером і невизначеністю умов вияву.

Загальні компетентності:

- ЗК 01 здатність цінувати українську національну культуру, виявляти повагу до багатоманітності й мультикультурності суспільства, здатність забезпечити реалізацію зазначеного та до творчого самовиразу (культурна).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 02 здатність формувати зміст різних форм фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти відповідно до результатів науково-дослідної діяльності, проводити моніторинг необхідних характеристик дітей із використанням сучасних інформаційних технологій та оцінювати результати, враховуючи індивідуальні особливості (предмето-методична);

- СК 03 здатність до передачі навчального матеріалу, що стосується формування умінь, навичок у рухових діях із різних видів фізичної активності, формування знань у питаннях із фізичної культури в закладі загальної середньої освіти на засадах студентоцентрованого підходу (навчальна);

- СК 05 здатність орієнтуватись в інформаційному просторі питань з фізичної культури, здійснювати пошук, критично оцінювати й оперувати інформацією під час професійної діяльності, використовуючи наявні електронні (цифрові) освітні ресурси (інформаційно-цифрова);

- СК 12 здатність проєктувати групові й персональні програми фізичної активності дітей із чітко визначеними спрямованістю, параметрами та очікуваною зміною показників (проєктувальна);

- СК 13 здатність здійснювати оцінювання та аналізувати дані щодо результатів дітей з фізичної культури за здоров'язбережувальним, розвивальним, навчальним, теоретико-методичним напрямами (оцінювально-аналітична);

- СК 14 Здатність розв'язувати проблеми, що виникають при здійсненні професійної діяльності, у тому числі які потребують нових стратегічних підходів, відбуваються у нових (незнайомих) середовищах, відзначаються неповною (обмеженою) інформацією та передбачають урахування аспектів соціальної та етичної відповідальності (науково-пошукова).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Зарубіжні системи фізичного виховання» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

- ПРН 01 здійснює комунікацію з дітьми, іншими учасниками освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти на засадах поціновування української національної культури, вияву поваги до багатоманітності й мультикультурності суспільства, творчого самовиразу;

- ПРН 07 формує зміст різних форм фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти на основі результатів науково-дослідної діяльності з моніторингу необхідних характеристик дітей і оцінювання їхніх результатів із урахуванням індивідуальних особливостей;

- ПРН 08 здійснює освітню діяльність із формування умінь, навичок дітей у рухових діях із різних видів фізичної активності, знань у питаннях фізичної культури на засадах персоналізованого підходу;

- ПРН 10 орієнтується в інформаційному просторі питань з фізичної культури, здійснює пошук, критично оцінює й оперує інформацією під час професійної діяльності, використовуючи наявні цифрові сервіси і технології для підвищення ефективності фізичної культури та професійного розвитку (онлайн тренінги, дистанційні курси тощо); у зв'язку з цим дотримується академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів;

- ПРН 17 визначає алгоритми вирішення завдань фізичної культури дітей для проектування групових і персональних програм їхньої фізичної активності з чітко визначеними спрямованістю, параметрами та очікуваною зміною показників;

- ПРН 18 здійснює оцінювання й аналіз даних про результати дітей з фізичної культури відповідно до дидактичних цілей і поставлених завдань (здоров'язбереження, розвиток, навчання, теоретико-методична підготовленість), а також пошук нових, інноваційних форм, засобів, методів

освітньої і пізнавальної діяльності з фізичної культури в закладі загальної середньої освіти;

- ПРН 19 Розв'язує проблеми, що виникають при здійсненні професійної діяльності, застосовуючи аналіз і систематизацію необхідної науково-методичної, документальної інформації, збір даних, експеримент, інтерпретацію результатів та інші адекватні методи наукового пізнання; враховує аспекти соціальної та етичної відповідальності, зокрема академічної доброчесності при використанні інформації інших дослідників; здатний інтегрувати інновації у власну педагогічну практику адаптуванням до різних умов, особливостей діяльності закладу загальної середньої освіти, індивідуальних можливостей, потреб і побажань дітей.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Зарубіжні системи фізичного виховання» здобувачі вищої освіти мають **знати**:

- історичні особливості формування систем фізичного виховання в зарубіжних країнах;
- місце та значення фізичного виховання в системі загальної освіти зарубіжних країн;
- методологічні та теоретичні основи педагогічного процесу фізичного виховання в зарубіжних країнах;
- законодавчі та програмно-нормативні засади зарубіжних систем фізичного виховання;
- підходи до організації та проведення різних форм фізичного виховання у зарубіжних країнах;
- особливості діяльності закордонних організацій пов'язаних з фізичною культурою.

Вміти:

- творчо використовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань з врахуванням світового досвіду організації процесу фізичного виховання;
- аналізувати, узагальнювати і розповсюджувати передовий досвід, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію;
- здійснювати науково-дослідну та методичну роботу, орієнтуватись в спеціальній науково-педагогічній літературі.

7. Методи навчання:

У процесі викладання освітнього компоненту використовуються наступні методи навчання:

- словесні: розповідь, пояснення, бесіда;
- наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження;
- практичні: досліди, вправи, практичні роботи;

- індуктивні;
- дедуктивні;
- аналітичні;
- синтетичні;
- репродуктивні;
- проблемно-пошукові;
- дослідницькі;
- навчальна робота під керівництвом викладача;
- самостійна робота з літературними джерелами;
- письмова робота, виконання розрахункових завдань;
- навчальні дискусії;
- створення ситуацій пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості.

8. Засоби діагностики результатів навчання: виконання тестових завдань, модульна контрольна робота, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни:

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**						
	разом	**у тому числі**					
		лекційні заняття	**практичні заняття**	**семінарські заняття**	**лабораторні заняття**	**самостійна робота**	**індивідуальна робота**
Змістовий модуль 1 **Теоретичні та практичні аспекти зарубіжних систем фізичного виховання**							
Тема 1. Особливості системи середньої освіти у Сполучених Штатах Америки.	8	2	-	-	-	6	-
Тема 2. Організація навчального процесу в середніх школах Сполучених Штатах Америки.	8	2	-	-	-	6	-
Тема 3. Програмно-нормативне забезпечення фізичного виховання в США. Етапи формування навчальних програм.	8	2	-	-	-	6	-
Тема 4. Тенденції розвитку фізичної культури у середніх школах США. Пріоритетні види рухової активності в закладах загальної середньої освіти	10	4	-	-	-	6	-

Сполучених Штатів Америки.							
Тема 5. Організації відповідальні за фізичне виховання в США. Діяльність Американського онкологічного товариства, Американської асоціації діабету, Американської асоціації серця.	10	4	-	-	-	6	-
Тема 6. Історичні передумови впровадження тестування рівня фізичної підготовленості в середні школи США. Особливості тестування рівня фізичної підготовленості, Президентський тест «Виклик президента».	8	2	-	-	-	6	-
Тема 7. Особливості середньої освіти в Англії. Структура освіти Великобританії: початкова школа, молодша середня та старша середня школа. Класифікація державних та недержавних шкіл Англії.	8	2	-	-	-	6	-
Тема 8. Фізичне виховання в системі середньої освіті Англії. Іспит з фізкультурної освіти, його особливості. Модульна навчальна програма з фізичної культури.	6		2	-	-	4	-
Тема 9. Спорт як складова шкільного фізичного виховання в Англії. Фізкультурно-спортивні організації Великобританії. Діяльність асоціації з фізичної культури, асоціації спорту та рекреації, траст юнацького спорту, Відділу у справах культури, ЗМІ та спорту, асоціації «Спортивна Англія.	8		4	-	-	4	-
Тема 10. Загальні особливості системи освіти в Польщі. Структура шкільної освіти в Польщі. Пріоритетні види спорту для занять фізичною культурою.	8		4	-	-	4	-
Тема 11. Особливості шкільного фізичного виховання. Форми занять фізичним вихованням в закладах освіти Польщі. Урочні та альтернативні форми фізичного виховання.	6		2	-	-	4	-
Тема 12. Аналіз змісту шкільних програм з фізичного виховання. Мета та завдання фізичного виховання в навчальних програмах шкіл Польщі. Оцінювання досягнень учнів на уроках фізичного виховання. Бальне	6		2	-	-	4	-

та формувальне оцінювання навчальних досягнень. Спортивний щоденник учня.							
Тема 13. Особливості тестів фізичної підготовленості в загальноосвітніх школах Польщі. Тестування рівня фізичної підготовленості школярів в Польщі. Тест Хромінського, тест Зухори, тест Купера, особливості оцінювання навчальних досягнень учнів.	8		2	-	-	6	-
Тема 14. Структура освіти в школах Італії. Особливості навчання на кожному етапі. Шкільна освіта в Італії. Особливості навчання в початкових та в середніх класах. Особливості фізичного виховання в італійських школах. Оцінювання навчальних досягнень учнів італійських шкіл. Портфоліо навчальних досягнень з фізичної культури.	8		2	-	-	6	-
Тема 15. Структура системи освіти у Франції та особливості навчання. Розвиток системи фізичної культури у Франції. Етапи формування фізичного виховання в Франції. Особливості шкільного фізичного виховання у школах Франції .	10		4	-	-	6	-
Разом годин	**120**	**18**	**22**	-	-	**80**	-

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**						
		у тому числі					
	разом	**лекційні заняття**	**практичні заняття**	**семінарські заняття**	**лабораторні заняття**	**самостійна робота**	**індивідуальна робота**
Змістовий модуль 1 Теоретичні та практичні аспекти зарубіжних систем фізичного виховання							
Тема 1. Особливості системи середньої освіти у Сполучених Штатах Америки.	11	1	-	-	-	5	-

Тема 2. Організація навчального процесу в середніх школах Сполучених Штатах Америки.	11	1	-	-	-	5	-
Тема 3. Програмно-нормативне забезпечення фізичного виховання в США. Етапи формування навчальних програм.	11	1	-	-	-	5	-
Тема 4. Тенденції розвитку фізичної культури у середніх школах США. Пріоритетні види рухової активності в закладах загальної середньої освіти Сполучених Штатів Америки.	11	1	-	-	-	5	-
Тема 5. Організації відповідальні за фізичне виховання в США. Діяльність Американського онкологічного товариства, Американської асоціації діабету, Американської асоціації серця.	11	1	-	-	-	10	-
Тема 6. Історичні передумови впровадження тестування рівня фізичної підготовленості в середні школи США. Особливості тестування рівня фізичної підготовленості, Президентський тест «Виклик президента».	21	1	-	-	-	10	-
Тема 7. Особливості середньої освіти в Англії. Структура освіти Великобританії: початкова школа, молодша середня та старша середня школа. Класифікація державних та недержавних шкіл Англії.							
Тема 8. Фізичне виховання в системі середньої освіті Англії. Іспит з фізкультурної освіти, його особливості. Модульна навчальна програма з фізичної культури.	8	-	1			7	-
Тема 9. Спорт як складова шкільного фізичного виховання в Англії. Фізкультурно-спортивні організації Великобританії. Діяльність асоціації з фізичної культури, асоціації спорту та рекреації, траст юнацького спорту, Відділу у справах культури, ЗМІ та спорту, асоціації «Спортивна Англія.	10	-	2	-	-	8	-
Тема 10. Загальні особливості системи освіти в Польщі. Структура шкільної освіти в Польщі. Пріоритетні види спорту для занять фізичною культурою.	10	-	2	-	-	8	-
Тема 11. Особливості шкільного	9	-	1	-	-	8	-

фізичного виховання. Форми занять фізичним вихованням в закладах освіти Польщі. Урочні та альтернативні форми фізичного виховання.							
Тема 12. Аналіз змісту шкільних програм з фізичного виховання. Мета та завдання фізичного виховання в навчальних програмах шкіл Польщі. Оцінювання досягнень учнів на уроках фізичного виховання. Бальне та формувальне оцінювання навчальних досягнень. Спортивний щоденник учня.	10	-	2	-	-	8	-
Тема 13. Особливості тестів фізичної підготовленості в загальноосвітніх школах Польщі. Тестування рівня фізичної підготовленості школярів в Польщі. Тест Хромінського, тест Зухори, тест Купера, особливості оцінювання навчальних досягнень учнів.	9	-	2	-	-	7	-
Тема 14. Структура освіти в школах Італії. Особливості навчання на кожному етапі. Шкільна освіта в Італії. Особливості навчання в початкових та в середніх класах. Особливості фізичного виховання в італійських школах. Оцінювання навчальних досягнень учнів італійських шкіл. Портфоліо навчальних досягнень з фізичної культури.	9	-	2	-	-	7	-
Тема 15. Структура системи освіти у Франції та особливості навчання. Розвиток системи фізичної культури у Франції. Етапи формування фізичного виховання в Франції. Особливості шкільного фізичного виховання у школах Франції .	9	-	2	-	-	7	-
Разом годин	**120**	**6**	**14**	-	-	**100**	-

10. Форми та методи поточного семестрового та підсумкового контролю.

Максимальний бал оцінки поточної успішності студентів на навчальних заняттях рівний 12-ти.

Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) другого (магістерського) рівня у процесі вивчення освітнього компоненту «Зарубіжні системи фізичного

виховання» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об’єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE, вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання розрахункових завдань, модульна контрольна робота, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

<table>
<tr><th colspan="2">Поточний і модульний контроль (60 балів)</th><th>Екзамен</th><th>Сума</th></tr>
<tr><td colspan="2">Змістовий модуль 1
(60 балів)</td><td rowspan="3">40</td><td rowspan="3">100</td></tr>
<tr><td>Поточний контроль</td><td>МКР</td></tr>
<tr><td>40 балів</td><td>20 балів</td></tr>
</table>

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять

Поточний контроль

З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (http://surl.li/hwbc).

Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою:

$$R = ((0{,}05 \times СО)+0{,}4) \times ВБ$$

де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль;

СО – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю;

ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.

Наприклад:

Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Зарубіжні системи фізичного виховання» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 12 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал ЗМ 1 складає 40 балів.

Дії НПП, або здобувача:

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 бали;
- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0{,}05 \times 9{,}25)+0{,}4) \times 40 = 35$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Зарубіжні системи фізичного виховання» отримав – 35 балів.

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Об'єм пройденого матеріалу	**Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання**
1. Конспект в робочому зошиті лекційного курсу (самостійна робота).	4-12

2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 1 «Особливості системи середньої освіти у Сполучених Штатах Америки».	4-12
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 2 «Організація навчального процесу в середніх школах Сполучених Штатах Америки».	4-12
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 3 «Програмно-нормативне забезпечення фізичного виховання в США. Етапи формування навчальних програм».	4-12
5. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 4 «Тенденції розвитку фізичної культури у середніх школах США».	4-12
6. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 5 «Організації відповідальні за фізичне виховання в США».	4-12
7. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: у модульному об'єктно-орієнтованому динамічному середовищі MOODLE – лекційне заняття № 6 «Історичні передумови впровадження тестування рівня фізичної підготовленості в середні школи США».	4-12
8. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 7 «Особливості середньої освіти в Англії».	4-12
9. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 8 «Фізичне виховання в системі середньої освіті Англії»	4-12
10. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 10 «Загальні особливості системи освіти в Польщі. Структура шкільної освіти в Польщі»	4-12
11. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 14 «Структура освіти в школах Італії. Особливості навчання на кожному етапі»	4-12
12. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 15 «Структура системи освіти у Франції та особливості навчання. Розвиток системи фізичної культури у Франції».	4-12

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Змістовий модуль 1 завершується написанням модульної контрольної роботи.

Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти з дисципліни «Зарубіжні системи фізичного виховання»

Виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі здобувачі вищої освіти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

З дисципліни «Зарубіжні системи фізичного виховання» здобувачі вищої освіти пишуть одну модульну контрольну роботу, яка виконується у письмовій формі, складається з 10-ти варіантів у кожному варіанті по чотири питання (три питання теоретичного плану та одне розрахункове завдання) За повну й вірну відповідь на кожне теоретичне питання можна отримати 5 балів, за вирішене розрахункове завдання – 5 балів.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакції) (http://surl.li/idvnd) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Використання штучного інтелекту під час вивчення навчальної дисципліни «Зарубіжні системи фізичного виховання»

Дозволені випадки використання ШІ

Опрацювання теоретичних основ дисципліни: використання ШІ для пояснення основних понять, систематизації інформації про історичні передумови становлення, мету, завдання та особливості зарубіжних систем фізичного виховання. Отримані пояснення здобувач перевіряє за рекомендованою навчальною та науковою літературою.

Порівняння систем освіти зарубіжних країн: допомога у створенні порівняльних таблиць і схем щодо структури шкільної освіти та місця фізичного виховання в закладах освіти США, Англії, Польщі, Італії та Франції. Критерії порівняння, пояснення виявлених відмінностей і підсумкові висновки здобувач формулює самостійно.

Аналіз програмно-нормативного забезпечення фізичного виховання: використання ШІ для попереднього структурування інформації про освітні стандарти, навчальні програми, їхню мету, завдання та зміст. Назви документів, дати ухвалення, чинність і зміст положень обов'язково перевіряються за офіційними джерелами відповідної країни.

Вивчення організації шкільного фізичного виховання: допомога у систематизації матеріалів про урочні, позаурочні та альтернативні форми занять, модульні навчальні програми, шкільний спорт і рекреаційну діяльність. Здобувач самостійно визначає особливості їх організації та педагогічне значення.

Опрацювання діяльності фізкультурно-спортивних організацій: використання ШІ для підготовки попередніх схем і таблиць щодо функцій організацій, які забезпечують розвиток фізичного виховання та шкільного спорту в зарубіжних країнах. Офіційні назви, повноваження, напрями діяльності й актуальний статус організацій перевіряються за першоджерелами.

Порівняння систем оцінювання навчальних досягнень: допомога у структуруванні інформації про бальне та формувальне оцінювання, спортивний щоденник учня, портфоліо навчальних досягнень та інші способи оцінювання у фізичному вихованні. Здобувач самостійно пояснює їхні переваги, обмеження та відповідність освітнім цілям.

Вивчення тестування фізичної підготовленості школярів: використання ШІ для систематизації відомостей про історію впровадження тестування, зміст тестових батарей, тести Хромінського, Зухори, Купера та особливості їх застосування. Процедури виконання, одиниці вимірювання, вікові групи й критерії оцінювання перевіряються за відповідними методичними джерелами.

Опрацювання іншомовних матеріалів: допомога у попередньому перекладі фрагментів навчальних програм, наукових публікацій та офіційних матеріалів. Здобувач перевіряє точність перекладу, правильність спеціальної термінології та збереження змісту оригіналу, зазначаючи використане першоджерело.

Аналіз можливостей використання зарубіжного досвіду в Україні: використання ШІ для генерування варіантів адаптації окремих форм, засобів і методів фізичного виховання до умов українських закладів загальної середньої освіти. Доцільність запропонованих рішень здобувач обґрунтовує самостійно з урахуванням освітніх вимог, ресурсів закладу, вікових та індивідуальних особливостей учнів.

Підготовка навчальних проєктів: допомога у формуванні попередньої структури доповідей, презентацій, порівняльних оглядів і проєктів організації

фізичного виховання з урахуванням зарубіжного досвіду. Зміст, аргументація, добір прикладів і висновки мають відображати особистий внесок здобувача.

Підготовка до занять і самоперевірка: використання ШІ для пояснення складних питань, створення запитань для самоконтролю, упорядкування конспектів та визначення питань, які потребують додаткового опрацювання. Така допомога не замінює самостійного вивчення рекомендованих джерел.

Редагування навчальних матеріалів: використання ШІ для перевірки граматики, стилістики, послідовності й логіки викладу власного тексту. Редагування має зберігати авторський зміст, коректну термінологію та належні посилання на джерела.

Обмеження та заборони

Повна автоматична генерація навчальних робіт: забороняється подавати реферати, презентації, порівняльні характеристики, аналітичні огляди та інші матеріали, повністю згенеровані ШІ, як власну самостійну роботу. Використання ШІ допускається як допоміжного інструменту за умови особистого внеску здобувача та належного зазначення такого використання.

Сліпе копіювання результатів ШІ: не допускається використання неперевірених тверджень, вигаданих наукових джерел, цитат, статистичних даних, назв організацій, навчальних програм і нормативних документів. Здобувач зобов'язаний критично оцінювати отримані матеріали та перевіряти їхню достовірність.

Підміна самостійного порівняльного аналізу: забороняється використовувати ШІ замість особистого визначення критеріїв порівняння, пояснення особливостей зарубіжних систем фізичного виховання та формулювання висновків. Згенеровані матеріали можуть бути основою для обговорення, але не підміняти самостійне виконання завдання.

Спотворення зарубіжного досвіду: не допускається подання особливостей окремої школи, регіону, освітньої програми або історичного періоду як універсальних характеристик усієї країни. Історичні відомості необхідно відмежовувати від сучасного стану фізичного виховання.

Некритичне перенесення зарубіжних підходів: не допускається обґрунтування практичних рішень виключно рекомендаціями ШІ без перевірки їх відповідності умовам української школи, освітнім вимогам, можливостям учнів і правилам безпеки.

Фальсифікація та фабрикація результатів: забороняється вигадувати результати тестування школярів, дані педагогічних спостережень, опитувань, порівняльних досліджень або аналізу навчальних програм. Умовні дані допускаються лише тоді, коли це передбачено навчальним завданням, і мають бути чітко позначені як модельні.

Імітація практичної та дослідницької діяльності: не допускається створення за допомогою ШІ неправдивих звітів про проведені заняття, тестування, спостереження або опрацювання джерел, яких здобувач фактично не вивчав.

Використання під час контрольних заходів: застосування ШІ під час модульної контрольної роботи, контрольного тестування, екзамену та інших завдань, що передбачають самостійне оцінювання знань і вмінь, забороняється, якщо інше прямо не передбачено умовами завдання або рішенням викладача.

Використання персональних і конфіденційних даних: забороняється вводити в системи ШІ персональні дані учнів та інших учасників освітнього процесу, зокрема відомості про здоров'я, індивідуальні результати тестування, фото- й відеоматеріали, що дають змогу ідентифікувати особу. Для навчальних прикладів використовуються умовні або належним чином знеособлені дані.

Зазначення використання ШІ (Декларація ШІ)

Якщо здобувач використовував інструменти ШІ під час виконання навчального завдання, він зобов'язаний зазначити факт такого використання, його форму та обсяг.

У роботі необхідно вказати:

- назву та розробника використаного інструменту ШІ;
- мету його використання;
- частини роботи або операції, виконані за допомогою ШІ;
- використаний текстовий запит (промпт), якщо він застосовувався для генерування матеріалу;
- характер перевірки, виправлення та подальшого авторського опрацювання результатів.

Перевірка результатів

Здобувач зобов'язаний перевіряти достовірність інформації, правильність термінології, точність перекладу та відповідність отриманих матеріалів змісту навчальної дисципліни.

Особливої перевірки потребують матеріали, пов'язані з:

- історичними передумовами та етапами розвитку зарубіжних систем фізичного виховання;
- структурою шкільної освіти та місцем фізичного виховання в освітньому процесі;
- змістом, датами ухвалення й актуальністю навчальних програм та освітніх стандартів;
- розмежуванням загальнодержавних, регіональних і локальних особливостей фізичного виховання;
- назвами, функціями та статусом фізкультурно-спортивних організацій;
- формами організації занять фізичною культурою та шкільного спорту;
- процедурами тестування, нормативами й критеріями оцінювання фізичної підготовленості школярів;
- особливостями бального та формувального оцінювання навчальних досягнень;
- точністю перекладу іншомовних термінів і положень документів;
- обґрунтованістю адаптації зарубіжного досвіду до умов українських закладів освіти;
- достовірністю бібліографічних описів, цитат і посилань.

Результати роботи ШІ розглядаються як допоміжні матеріали та підлягають перевірці на наявність фактичних, логічних і методичних помилок, культурних стереотипів, упереджених суджень та вигаданих відомостей.

Особиста відповідальність здобувача

Здобувач несе особисту відповідальність за достовірність, точність, самостійність та академічну доброчесність поданих матеріалів, коректність порівняння

зарубіжних систем фізичного виховання, належне цитування джерел і обґрунтованість власних висновків.

Помилки або недостовірні твердження системи ШІ не звільняють здобувача від відповідальності за їх використання. Остаточне рішення щодо включення інформації до навчальної роботи приймає здобувач після її критичного опрацювання та перевірки.

Академічна доброчесність

Використання ШІ не звільняє здобувача від необхідності самостійно опановувати теоретичні й методичні засади зарубіжних систем фізичного виховання, працювати з навчальними, науковими та офіційними джерелами, здійснювати порівняльний аналіз і формулювати власні висновки.

ШІ не може використовуватися для обходу вимог щодо самостійності навчальної роботи, списування, приховування запозичень, імітації дослідницької діяльності або подання згенерованих матеріалів без належного зазначення їх походження. Оцінювання роботи має відображати особисті знання, аналітичні вміння та професійні компетентності здобувача.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет іспиту складається з трьох теоретичних питань

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно»	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української мови.
«Добре»	Якщо відповідь здобувача вищої освіти відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому він допускає 1-2 помилки, які й сам виправляє або 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Здобувач вищої освіти вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно»	Якщо здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проєкт побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно»	Якщо здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	**Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
		екзаменаційна
90-100 і більше	A (відмінно)/Excellent	відмінно
82-89	B (добре)	добре
75-81	C (добре)/Good	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	задовільно
60-66	E (достатньо)/Enough	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)/Fail	

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Зарубіжні системи фізичного виховання»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Мультимедійна лекційна аудиторія (105), мультимедійний проєктор IEWSONIC PJD5253 DLP (2017 р., 1 шт.), екран для проєктора (1 шт.); ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, ресурси бібліотеки, зокрема університетський репозитарій, використання баз закладів освіти для проведення видів практичної підготовки.

14. Рекомендована література

Основна

1. Технології організації рухової діяльності: навчально-методичний посібник. [Електронний ресурс]. Чистякова Марина, Юрчишин Юрій, Ніколайчук Ольга, Потапчук Сергій, Ладиняк Андрій, Приходько Володимир. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см. Об'єм даних 9,7 Мб. Обл.-вид. арк. 9,4. http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/5719.

2. Турчик І. Х. Фізичне виховання і спорт у шкільній освіті Англії : дис. … канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Турчик Ірина Хосенівна ; Львів. держ. ін-т фіз. культури. – Львів, 2005. 207 с.

3. Глазирін І.Д. Фізичне виховання (теоретичний курс для студентів ВНЗ не профільних напрямів підготовки): навчальний посібник. І.Д. Глазирін, Я.І. Олексієнко, Ю.В. Петришин. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2017. 248 с.

4. Жданова О. Фізичне виховання в школах країн Європи. Жданова О., Чеховська Л., Фляк А. Молода спортивна наука України : зб. наук пр. з галузі фіз. виховання, спорту та здоров'я людини. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 2. – С. 311−319.

5. Кіндзера А. Фізична активність польських і українських школярів. А. Кіндзера, І. Боднар, Я. Херберт. Фізична культура, спорт та здоров'я нації : зб. наук. пр. Вінницьк. держ. пед. ун-ту імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2016. – № 1. – С.75–79.

6. Соматотипи та фізичний стан дітей і молоді: монографія / Єдинак Г. А., Галаманжук Л. Л., Мисів В. М., Зубаль М. В., Клюс О. А. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2021. 408 с. (https://bit.ly/3q0vl8d)

7. Balatska L., Lisasota T., Nakonechnyi I., Btzverhnia H., Osadchenko T.,

Semenov A., Klius O. Motor activity of different social groups : collective monograph. Riga : Baltija Publishing, 2020.

Допоміжна

1. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини / [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С. URI: https://tinyurl.com/vebm4byw (дата звернення: 21.06.2024).

2. Віндюк О. В. Організаційно-методичні основи фізичного виховання дітей 5–7 років у спортивно-оздоровчих установах США : дис. … канд. з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Вінюк О. В. ; Гуманітарний ун-т "Запорізький ін-т держ. та муніципального управління". – Запоріжжя, 2003. – 218 с.

3. Ефективність технологічного підходу залучення молоді до оздоровчої рухової активності. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С. 2020. Вип. 16. С. 107-110. (http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/202887).

4. Юрчишин Ю., Мисів В., Поребняк Т., Потапчук С. Сучасні способи залучення молоді до оздоровчої рухової активності. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини [редкол. : Єдинак Г. А. (відп. ред.) та ін]. Кам'янець-Подільський : Видавець Панькова А. С. 2019. Вип. 15. С. 105-109. (http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/197292).

5. Боднар А. О., Юрчишин Ю. В., Мисів В. М. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до олімпійської освіти молодших школярів: мотиваційний компонент. Збірник матеріалів V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Сучасні тенденції у розвитку науки та освіти» (04 квітня 2019 р.). Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2019. С. 10-14.

6. Клюс О., Скавронський О., Гуска М. Фізичне виховання студентів в сучасних умовах освіти. Фізична культура і спорт: досвід та перспективи : матеріали 3-ї Міжнародної практичної конференції. Чернівці : Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2021. С. 116–117.

7. Слюсарчук В., Клюс О., Єдинак Г., Галаманжук Л., Гуска М., Гуска М., Балацька Л., Скавронський О. Особливості самоаналізу різних аспектів фізичної підготовленості на початковому етапі навчання дівчат і хлопців у закладах вищої освіти. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 2021. Вип. 20. С. 47–53. URL: http://visnyk-sport.kpnu.edu.ua/article/view/233712/232414

8. Чистякова М., Потапчук С., Скавронський О. Практикум з методики фізичного виховання: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 125 с. (http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6526).

9. Сергієнко Л. П. Технології наукових досліджень у фізичній культурі. Підручник для студенті вищих навчальних закладів. Тернопіль : Навчальна книга. Богдан, 2015. 200 с. URI: http://surl.li/fypkbx (дата звернення: 28.06.2024).

10. Освіта у Франції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14803/ (дата звернення: 26.08.2024).

15. Рекомендовані джерела інформації

1. Корисні ресурси інтернету.

https://mon.gov.ua/ua	Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України
https://mms.gov.ua/	Офіційний сайт Міністерства молоді та спорту України
http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/	Офіційний сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання та спорту»
https://tinyurl.com/ye4434jw	Офіційний сайт журналу «Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»
http://sportmon.org/	Офіційний сайт Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України
https://vseosvita.ua	Національна освітня платформа, спрямована на патріотичне виховання та утвердження української національної ідентичності
https://prometheus.org.ua/	Офіційний сайт українського громадського проєкту масових відкритих онлайн-курсів
https://www.ed-era.com/courses/	Офіційний сайт студії он-лайн освіти в Україні
http://referat.parta.ua	База даних українських рефератів
http://ua.textreferat.com	
http://ua-referat.com	
http://www.nbuv.gov.ua	Бібліотека ім. В.І. Вернадського
https://ed-era.com	Студія онлайн-освіти
https://prometheus.org.ua	Найбільша платформа онлайн-курсів в Україні